

Каралды

педагогикалык кеңешменин

№1 токтому

«2» 09 2022 - жыл

БЕКТЕМИН

Х.Жээнбаев атындагы мектеп - лицейинин
директору: Атаев Б.С.

МЕКТЕПТЕГИ ОКУУЧУЛАРДЫН ИЛИМИЙ – ДОЛБООРДУК ИШТЕРИ ЖӨНҮНДӨ ЖОБО

1. Жалпы жоболор

- 1.1. Долбоордук иш – чара окуу процессинин ажырагыс бөлүгү болуп саналат, аны уюштурууга жана камсыз кылууга мектептин бардык педагогикалык түзүмдөрү катыша алышат.
- 1.2. Долбоордук ишмердүүлүк – бул окутуунун, билим берүүнү өнүктүрүүнүн усулдарынын бири, ал окуучулардын изилдөө жөндөмдөрүн өркүндөтүүгө, чыгармачыл жөндөмдөрүн жана логикалык ой жүгүртүүсүн өнүктөрүүгө багытталган.
- 1.3. Каалаган класстын окуучулары ыктыярдуу түрдө долбоордук иш – аракеттер менен алектене алат.
- 1.4. Долбоор жеке же топтук болушу мүмкүн.
- 1.5. Окуучулар билим берүүчү жана социалдык долбоорлорду иштеп чыгышат жана ишке ашырышат, алар темаларын өз алдынча же мугалимдердин сунушу боюнча тандашат.
- 1.6. Топтук долбоордун лидери окуучу, мугалим же ата – эне болушу мүмкүн.

2. Долбоордук иш – чаранын максаты

- 2.1. Окуучулардын когнитивдик, коммуникативдик жөндөмдөрүн (шыктарын) өркүндөтүү үчүн шарттарды түзүү.
- 2.2. Окуучуларга долбоордук иш – аракеттердин технологиясын үйрөтүү.
- 2.3. Билимдерди сапаттуу өздөштүрүү, окуучулардын интеллектуалдык жана чыгармачылык жөндөмдөрүн өркүндөтүү.
- 2.4. Окуучулардын уюштуруучулук жөндөмдөрүн өркүндөтүү, билим берүү же социалдык жактан маанилүү максаттарга жетүү үчүн биргелешкен иш – чараларды тажрыйба топтоо.
- 2.5. Окуучулардын өзүнө жана айлана – чөйрөгө болгон позитивдүү мамилесин калыптандыруу, өзүн – өзү билүү, өнүктүрүү үчүн шарттарды түзүү.
- 2.6. Окуучулардын өз алдынча талдоо жана жоопкерчилик тартуу жөндөмүн калыптандыруу.

3. Долбоор

- 3.1. **Долбоор** – белгилүү бир иш – аракеттердин, документтердин, алдын – ала тексттердин жыйындысы жана чыныгы объектини, предмети, ар кандай теориялык продуктарды түзүү идеясы.
 - **Долбоор** – бул ар дайым болуучу чыгармачылык иш – аракет.
 - Долбоордун бөлүктөрү:
 - проблема – дизайн (пландаштыруу);
 - маалымат издөө; продукт; презентация;

- Долбоордун акыркы бөлүгү – бул Портфолиосу, б.а. долбоордун бардык жумушчу материалдарын камтыган папка, анын ичинде чиймелер, күндөлүк пландар жана отчеттор ж.б.
- 3.2. Долбоордун түрлөрү:
- иш – чаранын жетектөөчү ыкмасы же түрү боюнча;
 - лимий изилдөө, чыгармачылык ,оюн;
 - предметтик – мазмундук чөйрө;
 - монопроект (бир билим чөйрөсүнүн чегинде);
 - дисциплиналар аралык долбоор.
- 3.3. Долбоордун катышуучуларынын саны боюнча: жеке, топтук.
- 3.4. Илимий долбоорлор толугу менен кичине болсо да логикага баш ийет, бирок изилдөө жана чыныгы илимий изилдөөлөргө жакындаштырылган же толугу менен дал келген структурага ээ.
- 3.5. Маалыматтык долбоорлор алгач объект, кубулуш жөнүндө маалымат чогултууга, долбоордун катышуучуларын үшүл маалыматтар менен тааныштырууга, анализдөөгө жана кеңири аудиторияга арналган фактыларды жалпылоого багытталган.
- 3.6. Чыгармачыл долбоорлор: адабий кечелер, спектаклдер, экскурсиялар ж.б.

4. Долбоордук иш – чараларды уюштуруу

- 4.1. Мектептин бардык каалоочу окуучулары долборлоо жана изилдөө иштерине катышат.
- 4.2. Окуучулардын долборлоо жана изилдөө иштерин жүргүзүү үчүн. Долбоордун жетекчиси аныкталат. Дизайн жана изилдөө иш – аракеттеринин багыты жана мазмуну окуучулар тарабынан долбоордун лидерлери менен биргеликте аныкталат.
- 4.3. Долбоордун үстүнөн бир же бир нече окуучу иш алып барат. Башталгыч класстардын окуучулары долбоорлорду эң көп дегенде беш окуучуга чейин топтошуп аткара алышат.
- 4.4. Мектеп долбоорлоо жана изилдөө иштерин уюштурат, аны мектептин дизайнерлери жана изилдөө иштери менен алектенген мугалимдери, окуучулары дагы пайдалана алышат.

5. Долбоордук иш – аракеттердин алгоритми (долбоордун үстүнөн иштөө баскычтары)

- 5.1. Издөө баскычы
- долбоордун тематикалык тармагын жана темасын аныктоо;
 - маселени издөө жана долбоордун максатын коюу.
- 5.2. Аналитикалык этап
- колдо болгон маалыматты талдоо;
 - маалыматтарды чогултуу жана изилдөө;
 - долбоордун максатына жетүүнүн оптималдуу жолун издөө, иш – аракеттеридин алгоритмин түзүү;
 - долбоорду ишке ашыруу планын түзүү;
 - ишти этап – этабы менен пландаштыруу;
 - ресурстук анализ.
- 5.3. Практикалык этабы
- пландалган технологиялык операцияларды аткаруу;
 - үчурдагы сапатты көзөмөлдөө;
 - дизайнында жна технологиясында өзгөртүүлөрдү киргизүү.
- 5.4. Презентация этабы
- презентация материалдарын даярдоо;
 - долбоордун бет ачары;

- долбоордун натыйжаларын пайдалануу мүмкүнчүлүктөрүн изилдөө (көргөзмө, сатуу, долбоорлор банкына киргизүү, жарыялоо).

5.5. Көзөмөлдөө этабы

- долбоордун натыйжаларын тандоо;
- долбоордун сапатына баа берүү.

6. Долбоордук иш – чаралардын натыйжалары

6.1. Долбоордогу иштин натыйжасын (долбоордун жыйынтыгы) продукт болуп саналат.

6.2. Долбоордун ишинин отчеттуулук формалары:

- изилдөө жана маалымат иштери үчүн;
- абстракттуу билдирүүлөр, компьютердик презентациялар, шаймандар, моделдер;
- чыгармачл иштер үчүн;
- жазуу жүзүндө иштөө мүнөздөмөсү, сценарий, экскурсия, постер боюнча отчеттор, компьютердик презентациялар, видеофильмдер, фотоальбомдор, моделдер ж.б.

7. Долбоордук иш – чаралардын жыйынтыктарын чыгаруу

7.1. Сабактын алкагында окуучулар тарабынан иштелип чыккан билим берүү долбоорлору предметтик мугалим тарабынан бааланат.

7.2. Долбоорлорду эксперттик баалоо төмөнкү критерийлер боюнча он баллдык шкала боюнча жүргүзүлөт:

- теманын ачылышынын толуктугу;
- материалды көрсөтүү логикасы;
- долбоорлоо документтеринин маданияты;
- окуучулардын долбоордун материалдарын өздөштүрүшү, калыстар тобунун суроолоруна негиздүү жооп берүү мүмкүнчүлүгү;
- окуучулардын сүйлөө маданияты.

8. Долбоорду коргоо

8.1. Долбоорду коргоо: сабакта жооп түрүндө, коомдук коргоо түрүндө, оозеки же компьютердик презентация түрүндө.

8.2. Долбоор эксперттик кеңеш тарабынан бааланат;

8.3. Эксперттик кеңештин чечими менен долбоорду коргогон команда диплом, ыраазычылык кат же сертификат менен сыйланат.

8.4. Окуучулардын мыкты эмгектери конференцияларда, семинарларда жана конкурстарда, муниципалдык, регионалдык жана эл аралык деңгээлдеги конкурстарда сунуш кылынат, дипломдор жана баалуу белектер менен сыйланат.

9. Долбоордун жетекчисинин милдеттери

9.1. Усулдук бирикме жана мугалимдер долбоорду жетектейт.

9.2. Долбоордун катышуучуларына усулдук жардам жана шарттарды түзөт, теманы, долбоордун идеясын аныктоодо жардам көрсөтөт.

9.3. Долбоордун катышуучуларынын иш – аракеттерин координациялайт жана аткарылган иштерди көзөмөлдөйт.